

With funding from

 Austrian
Development
Cooperation



NAJBOLJE PRAKSE

NEKSUS PRISTUP: POLJOPRIVREDNI BIZNISI ČVRSTO STOJE UZ ZAJEDNICE



CONEX BALKAN:

NEKSUS ODGOVOR ZA COVID-19 POBOLJŠANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKE SITUACIJE MARGINALIZOVANIH OSOBA U 6 ZEMALJA ZAPADNOG BALKANA

Kriza je nesrazmjerno pogodila one grupe koje su se već prije krize suočile sa socijalnom i ekonomskom isključenošću i ranjivostima, a to su starije osobe, nezaposlene žene i osobe sa invaliditetom. Projekat ima za cilj da doprinese poboljšanju ne samo njihove neposredne socio-ekonomske situacije već i njihove otpornosti na sadašnje i buduće krize. Konzorcijum će djelovati u šest zemalja zapadnog Balkana pod vođstvom Caritasa Austrije: Caritas u Albaniji i na Kosovu, Društvo Majke Tereze na Kosovu, Crveni krst u Crnoj Gori i Severnoj Makedoniji, CARE i tri lokalna partnera u južnoj Srbiji i BiH i Diakonie sa lokalnim partnerom Filantropija u Centralnoj i Zapadnoj Srbiji.

Projekat će obezbijediti novčanu, robnu i pomoć u zajednici marginalizovanim ljudima, poboljšati pristup zdravstvenim, psihosocijalnim i socijalnim uslugama, kao i ponuditi mogućnost obuke i zapošljavanja. Također, podići će svijest relevantnih aktera o pitanjima diskriminacije i uticaja krize na marginalizovane grupe, kao i zagovarati mjere za njihovo smanjenje. Kao rezultat toga, ciljne grupe će poboljšati svoje psihosocijalno blagostanje, biti bolje opremljene da se nose sa svojom ekonomskom situacijom i znati gdje i kako da zatraže socijalnu podršku kako u svom susjedstvu, tako i u javnim službama. Projekat se implementira od maja 2021. do aprila 2023. godine.

U okviru CONEX projekta u Bosni i Hercegovini, dva socijalna preduzeća "Agro-Plan" iz Bijeljine i "Eko-Budućnost" iz Modriče će dobiti poslovnu savjetodavnu podršku i finansijsku podršku u obliku „socijalnog zajma“. U zamjenu za date socijalne zajmove, ova preduzeća će doniranjem svojih proizvoda izvršiti „otplatu“ zajednicama (obuhvativši 600 osoba u Bijeljini i 400 osoba u Modriči). Kroz ovu podršku otvorit će se do 16 novih radnih mjesta za marginalizovane pojedince u njihovim zajednicama.

Pošto mnogi naši sugrađani, nažalost, žive na rubu egzistencije, bez mogućnosti zapošljavanja i ostvarenja vlastitih prihoda za život dostojan čovjeka, osnivanje socijalnih preduzeća poput „Eko-Budućnost“ i „Agro-Plan“ predstavlja nemjerljiv doprinos posebno kada se ona brinu o marginalizovanim grupama poput Roma, te žena koje su preživjele nasilje. Za njih je CONEX program za poboljšanje društveno-ekonomske situacije marginalizovanih osoba, čini se, bilo jedino rješenje. Srećom, pokazalo se kao vrlo uspješno rješenje, jer osobe obuhvaćene programom sada žive druge, bolje perspektive i životne uslove. To je, zapravo, i cilj CONEX programa koji je osmišljen kao podrška ciljnim grupama kako bi vremenom doživjeli ličnu transformaciju i – umjesto čekanja na pomoć drugih – osjećali se dovoljno osnaženima da krenu na put ka kontinuiranom razvoju. Povrh toga, kroz program se želi poboljšati i podrška korisnicima. U prilog nastojanjima za stalnim rastom govori i činjenica da su oba preduzeća – i „Eko-Budućnost“ i „Agro-Plan“ – zahvaljujući podršci CONEX projekta napravili biznis planove za dalji razvitak, i to u vrijednosti od 10.000 EUR. Ono što ova preduzeća garantuju je da će, kroz svoje aktivnosti u poljoprivredi, širiti sjeme uzajamne podrške tako što će ugroženom stanovništvu plasirati svoje proizvode. Budući da se bave proizvodnjom organskog voća i povrća, ali i njihovom preradom, otvorena srca doniraju dio svojih proizvoda. Time, zapravo, dodatno pomažu i sebi jer sudjeluju u stvaranju boljeg okruženja i doprinose općem napretku društvene zajednice. „Ovaj posao mi je dodatna podrška u nastojanjima da nastavim školovanje“ – kaže Romkinja Vesida Beganović iz socijalnog preduzeća „Agro-Plan“. Istovremeno, pomoć drugima im je itekako važna.

EKO-BUDUĆNOST

NOVI ŽIVOT ZA ŽENE KOJE SU PREŽIVELE NASILJE

Unatoč nesumnjivom društvenom napretku i dalje smo svjedoci da su žene, posebno u ruralnim sredinama, često zapostavljene. Neretko su žrtve nasilja kako fizičkog, tako i psihičkog. Teško dolaze do zaposlenja i vlastitoga izvora prihoda što znači da su, htele ili ne, ovisne o partneru, članu porodice ili društvenoj zajednici koji često nemaju sluha za potrebe žene dovodeći je na marginu društva i čineći je ovisnom o volji drugih.

Kako bismo u svojoj lokalnoj zajednici prekinuli začarani krug nasilja nad ženama, potaknuli ih i osnažili u stavu

da je promjena moguća, 2014. godine, zahvaljujući **Udruženju građana „Budućnost“** u Modriči je osnovana **Poljoprivredna zadruga „Eko-budućnost“**. Reč je o zadruzi koja okuplja, za sada, 8 žena iz socijalno ugroženih kategorija među kojima su i žene koje su preživele nasilje, te sadašnje i bivše korisnice sigurne kuće. One se marljivo brinu o zasadima voća i povrća, i upravo su tu zaradile svoj prvi novac, a neke od njih i po prvi put, osetile sigurnost i mir, pronašle prijatelje, stekle samopouzdanje i odvažile se na promenu.



EKONOMSKI NEOVISNA ŽENA JE JAKA ŽENA

Zadruga je sigurno mjesto za zaradu kako ženama koje su pripadnice ranjivih kategorija, tako i onima koje ne rade direktno na imanju, jer im nude siguran otkup i plasman proizvoda na tržište. Naime, „**Eko-budućnost**“ ima odličnu saradnju sa lokalnim privrednicima koji su, kao društveno odgovorni, kupuju njihove proizvode i tako daju podršku ekonomskom osnaživanju žena.

Direktorica Udruženja građana „Budućnost“ Biljana Savičić kaže kako aktivnosti, koje su uspeli do sada da realizuju kroz ovaj projekat, nude veliku podršku i pomoć marginalizovanim i osobama pogođenim pandemijom COVID-19. „*Jedan od segmenata jeste i podrška ženama kroz angažman u zadruzi što im omogućava da obezbede sebi simboličnu naknadu za rad, te povrat proizvoda zadruge*

osobama koje su u stanju socijalne potrebe. Sveukupno, ove aktivnosti doprinose stvaranju prilika za izlazak žena iz začaranog kruga nasilja, a putem radno-okupacione rehabilitacije i ekonomskog osnaživanja. Zajedničkim snagama se trudimo da zadruga postane još reprezentativnija i da, osim angažmana žena, uključi i korisnice koje su kroz tekući projekat dobile grant za pokretanje proizvodnje te tako postanu njeni kooperanti.“ - **ističe direktorica Savičić.** Žene koje su angažovane u zadruzi sretno su jer, zahvaljujući ovom projektu i Zadruzi, svojim zalaganjem mogu osigurati nezavisan život. „*Meni ovaj posao znači puno. I finansijski i psihički.*“ - **kaže jedna od radnica u Zadruzi.** I njezina je kolegica istog mišljenja: „*Zaradimo, a i družimo se. Raditi nije teško, raditi smo navikle.*“.



PROŠIRENJE KAPACITETA ZALOG JE ZA SIGURNIJU BUDUĆNOST

Zadruga „Eko-budućnost“ trenutno ima 2 plastenika, od kojih je jedan površine 200 kvadratnih metara kupljen upravo zahvaljujući CONEX projektu. Ovisno o sezoni, u njima su žene uzgajale **jagode, paradajz i špinat**. Uspjele su ubrati **250 kilograma špinata** kojeg su delom plasirale na tržište, dok su ostatak podelile korisnicima. Potom su **posadile 560 sadnica jagode sorte Clery, a u drugi plastenik 200 sadnica paradajza i do sada su ubrale 180 kilograma**. Plan je da prošire kapacitete, pa će sa završetkom sezone saditi nove poput mladog luka i zelene

salate. Ranije je poljoprivredna zadruga „Eko-budućnost“ nabavila i sušaru za sušenje voća, stol za razvrstavanje voća i povrća i industrijski sudoper, zahvaljujući velikodušnoj pomoći **CARE International i Austrijske razvojne agencije**. Pošto su inicijalni rezultati bili izvrsni, njihov rad prepoznat i nastavljen kroz dalju projektnu podršku u vidu grantova u iznosu od 10.000 EUR. Žene motivirano kažu kako će raditi još više kako bi svojim ukusnim proizvodima poput jagoda, paradajza ili, pak, špinata, obradovali 400 socijalno ugroženih korisnika.

SOCIJALNA PODUZEĆA PRIMER DOMAĆINSKOG POSLOVANJA

Modriča je poznati šljivarski kraj pa je bilo logično da imaju i zasade šljive. No, kako će na rod doći tek za dvije, tri godine, šljive trenutno otkupljuju od kooperantica. Većinu šljiva suše što se pokazalo kao izvrstan poslovni potez; brojke im idu u prilog. Naime, osušile su oko **400 kila šljive**, a ono što ne osuše pretvore u ukusan pekmez. Imaju duplikator za pravljenje pekmeza i pasirku što uveliko olakšava posao. Međutim, njega još uvek ne plasiraju na tržište budući da taj proces zahteva određene tehnologije, certificiranje krajnjeg proizvoda i njegovo brendiranje. Ipak, u budućnosti se nadaju i tom koraku – proizvodnji pekmeza od šljiva i slatkog od jagoda. Povrh toga, imaju i zasade kruške, te i od njih očekuju iznimne plodove. Dio će svakako pretočiti u pekmeze, dio u svježem stanju plasirati na tržište, ali dio i obavezno pokloniti.





DOBAR PROIZVOD PREDODREĐEN ZA USPEH

Da se dobro dobrim vraća i da **Zadruga „Eko-budućnost“** zna ceniti pomoć pokazuje i njihova humana gesta **doniranja skoro 70 posto svojih proizvoda** onima koji su socijalno ugroženi.

Poljoprivredna zadruga **„Eko-budućnost“** pravi je dokaz da žena, ako joj se samo da prilika, može biti pokretačica kako ličnog, tako i ekonomskog razvoja zajednice. Kroz nova

saznanja u pravljenju biznis planova i jačanja kapaciteta, žene koje su nekada bile na marginama društva, neretko zaboravljene od svih, danas nižu uspjehe jer su prepoznate kao neko ko može, hoće i želi od žrtve postati krojač vlastite sreće. Zadrugarke iz **„Eko-budućnosti“** upravo su to i postigle, ali ne namjeravaju tu stati. Radi sebe, ali i radi još mnogo sličnih njima kojima je i danas potrebna ruka pomoći.

KONTAKT PODACI

Opšta poljoprivredna zadruga "EKO BUDUĆNOST"

Donji Kladari bb
74480 Modriča

web: www.buducnost-md.org

tel: +387 (0)53 820 701

e-mail: ekobuducnost14@gmail.com

UG "Budućnost"

Živojina Mišića 4A
74480 Modriča

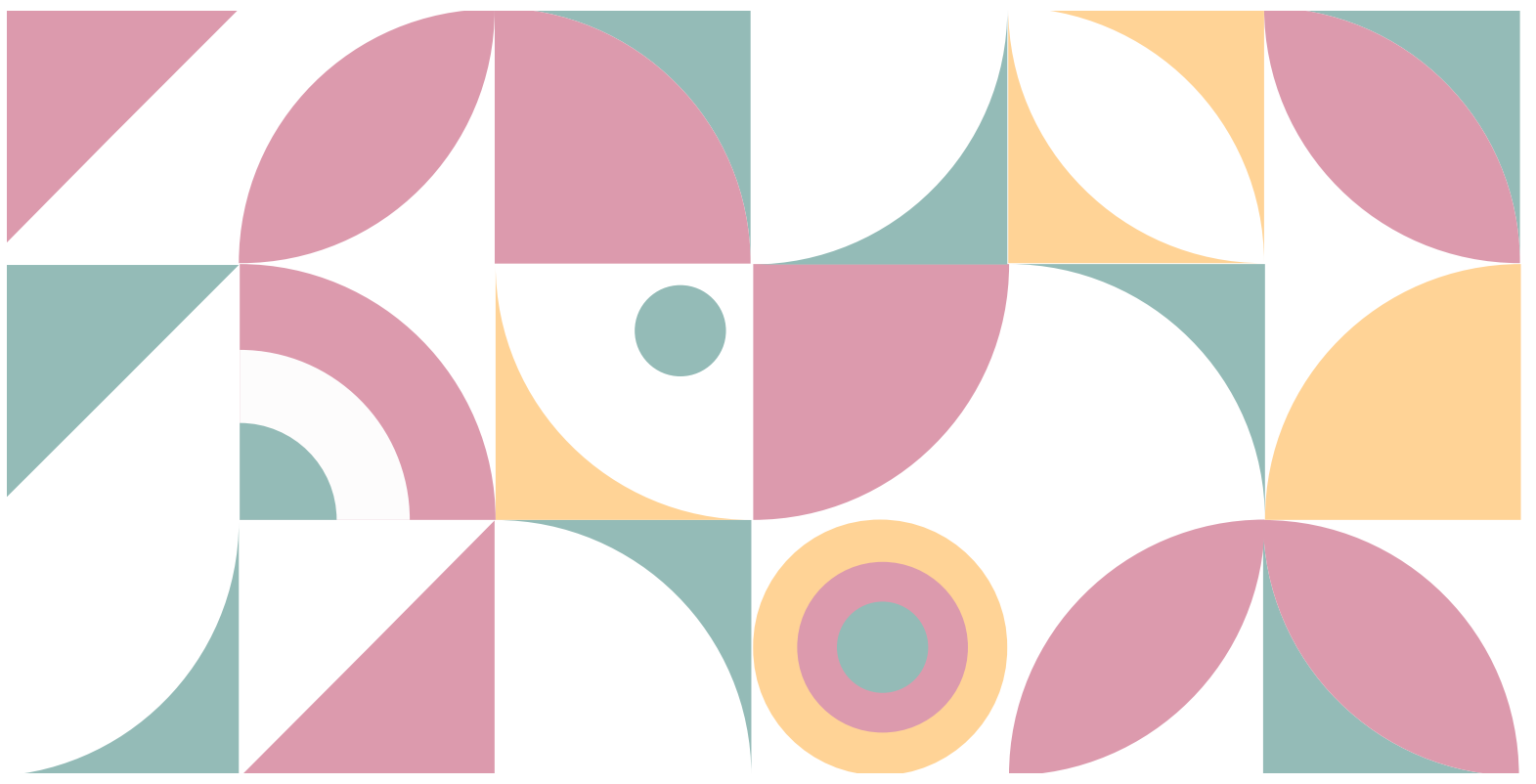
web: www.buducnost-md.org

tel: +387 (0)53 820 701

e-mail: buducnostmd@yahoo.com

Ovaj dokument je kreiran u okviru projekta **"Nexus odgovor na Covid-9 za poboljšanje društveno-ekonomske situacije marginalizovanih osoba u 6 zemalja Zapadnog Balkana"**, koj implementira CARE International u saradnji sa udruženjima **„Budućnost“ iz Modriče i „Otaharin“ iz Bijeljine** a finansijski podržava **Austrijska razvojna agencija**, sredstvima **Austrijske razvojne saradnje**. Prikazani sadržaj ne odražava nužno stavove Austrijske razvojne agencije/ saradnje.

With funding from
 Austrian
Development
Cooperation



With funding from
 Austrian
Development
Cooperation

